

[Formanden.]

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om ungdommens uddannelsesfonds forvaltning og virksomhed.

Mødet hævet kl. 167.

58. møde.

Torsdag den 20. februar kl. 13.

Formanden: I skrivelse af dags dato meddeler indenrigsministeren, at han ønsker her i tinget mundtligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunale ejendomsskatter m. v. og forslag til lov om ændring i lov om sygehusvæsenet m. v.

Medlem af folketinget Ragnhild Andersen har meddelt mig, at hun ønsker til socialministeren at stille følgende spørgsmål:

„Hvad agter ministeren at gøre for at oplyse enker og enlige mødre om deres ret til den særlige ydelse på 2 gange 90 kr. årlig?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Uden for dagsordenen har den højtærede indenrigsminister ordet, for at han kan fremsætte de to nu anmeldte lovforslag.

Indenrigsministeren (Søren Olesen): Jeg skal herved tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring i lov om sygehusvæsenet m. v. og forslag til lov om ændring af lov om kommunale ejendomsskatter m. v.*

Forslaget om ændring af sygehusloven indeholder dels en ajourføring af tilskuddets størrelse, dels en mindre ændring af fordelingsgrundlaget.

Tilskuddets størrelse foreslås fastsat således, at kommunerne som hidtil får dækket

ca. 60 pct. af deres tilskudsberettigende udgifter. Da disse udgifter er steget med ca. 20 mill. kr., betyder forslaget, at det beregnede sygehustilskud for 1958-59 stiger med ca. 12 mill. kr. Heraf vil ca. halvdelen komme amtskommunerne til gode.

Det samlede tilskud, der for 1958-59 bliver på ca. 185 mill. kr., foreslås som hidtil udbetalt med halvdelen som indbyggertilskud og halvdelen som sygedagstilskud. Samtidig har man dog fundet det rimeligt at foretage den ændring, at indbyggertilskuddet fremtidig fordeles efter folkeregistertallet pr. 1. juli i året før tilskudsåret i stedet for som hidtil efter folketallet ved sidste almindelige folketælling. Herved vil stærkt voksende kommuner som f. eks. Københavns amtskommune hurtigere få forhøjet deres andel i indbyggertilskuddet, således at tilskuddet altid kommer til at svare til kommunens virkelige indbyggertal.

Forslaget om ændring af den kommunale ejendomsskattelov berører alene amtskommunerne og indeholder to ting: dels et forøget tilskud til regulering af den amtskommunale grundskyld, dels et tilskud til regulering af ejendomsskylden i de amtskommuner, hvor ejendomsskyldpromillen i det kommende år vil stige.

Et tilskud til regulering af grundskylden i de år, hvor landbrugets forrentningsprocent har været særlig lav, har eksisteret siden 1933, og tilskuddet er i de forløbne år udbetalt efter de satser, der blev fastsat dengang. Det udgør nu som dengang maksimalt 20 mill. kr. Den samlede udskrivning er imidlertid nu steget meget betydeligt, uden at tilskuddet er forhøjet. Dette hænger sammen med, at landbrugets forrentningsprocent under og efter krigen, bortset fra et par enkelte år, har været så høj, at tilskud ikke har været udbetalt. Da landbrugets konjunkturer det sidste år har været nedadgående, blev det derfor allerede i statsministerens tale ved folketingets åbning i efteråret tilkendegivet, at regeringen agtede at søge dette tilskud ajourført. Siden da er der imidlertid sket en yderligere forringelse af landbrugets økonomiske vilkår. Man har derfor fundet det rimeligt, at det beløb, der inden for de finansielle muligheder er til rådighed for en forhøjelse af tilskuddet, anvendes således, at tilskuddet alene kommer landbrugsejendomme til gode.

[Indenrigsministeren.]

Da tilskuddet alene er begrundet i hensynet til landbrugets svingende konjunkturer, forekommer det også konsekvent, at det kun er grundskylden for landbrugsejendomme, der reguleres.

I overensstemmelse hermed går forslaget ud på, at tilskuddet anvendes til regulering af grundskylden for ejendomme, der helt eller delvis er noteret som landbrugsejendomme. Tilskuddet foreslås fastsat til 1,2 mill. kr. for hver promille, landbrugets forrentningsprocent i det foregående kalenderår har været under 4,5.

Da landbrugets forrentningsprocent i 1957 var 2,13, vil der ifølge forslaget blive udbetalt et tilskud på 27,6 mill. kr. for det kommende år. Skulle landbrugets økonomiske stilling blive yderligere forringet, vil tilskuddet for senere år stige, dog højst til 54 mill. kr. ved en forrentningsprocent på nul.

Når man vælger denne fremgangsmåde, sker der ingen nedsættelse af den amtskommunale grundskyld for ejendomme, der ikke er landbrugsejendomme. Derimod har regeringen fundet det rigtigst at standse den videre stigning i bygningsskatterne ved at stille forslag om, at amtskommunerne for 1958 ikke må udskrive ejendomsskyld med højere promille end i 1957. I denne forbindelse skal jeg nævne, at man, som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, inden for regeringen overvejer at nå frem til en fiksering af den amtskommunale ejendomsskyld på linje med den fiksering af ejendomsskylden, der har fundet sted for statens og bykommunernes vedkommende. Da disse overvejelser, der også har sammenhæng med den sognekommunale ejendomsbeskatning, ikke er tilendebragt, har man fundet det naturligt som en overgangsforanstaltning at stille forslag om, at de eventuelle indtægtstab, som amtskommunerne lider ved ikke at kunne forhøje ejendomsskyldpromillen, for det kommende år skal udlignes ved tilskud af statskassen.

Gennemføres disse to forslag, vil der til nedsættelse af ejendomsskatterne blive tilført amtskommunerne i alt ca. 32 mill. kr. for det kommende år, hvilket er ca. 22 mill. kr. mere end det tilskud til regulering af grundskylden, som ville blive udbetalt efter de nugældende regler.

Hertil kommer amtskommunernes andel, ca. 6 mill. kr., i forhøjelsen af sygehustilskuddet. Såfremt det her i tinget fremsatte forslag til lov om tilskud til de offentlige veje gennemføres, vil kommunernes refusion fra motorafgifterne for det kommende år antagelig blive forhøjet med ca. 10 mill. kr., hvoraf skønsmæssigt ca. 3,5 mill. kr. falder på amtskommunerne og ca. 5 mill. kr. på sognekommunerne.

Ser man alle disse foranstaltninger under ét, vil amtskommunerne for det kommende år få i alt ca. 41,5 mill. kr. mere i tilskud end i år. Dette betyder, at de samlede tilskud til amtskommunerne for 1958-59 vil udgøre ca. 63 pct. af amtskommunernes samlede indtægter, medens tilskuddene i år kun har udgjort ca. 53 pct. og i fjor ca. 52 pct. af indtægterne.

Endelig finder jeg anledning til at nævne, at det er regeringens agt at søge finansudvalgets tilslutning til at yde kommunerne et ekstraordinært statstilskud på 24 mill. kr. som et led i fremrykningen af statstilskuddet til folkepensionsudgifterne og til forbedring af kommunernes likviditet. Af dette beløb vil sognekommunernes andel blive ca. 11 mill. kr., som sognekommunerne således vil modtage ud over deres lige nævnte andel på ca. 5 mill. kr. i forhøjelsen af refusionen fra motorafgifterne.

Alt i alt vil ydelsen af disse beløb naturligvis medføre en betydelig stigning i statens udgifter; det vil dreje sig om i alt ca. 54 mill. kr. foruden den lige omtalte fremrykning af de sociale refusioner. Regeringen har alligevel fundet det rigtigst, at disse foranstaltninger træffes dels under hensyn til det ønskelige i at stabilisere kommunernes økonomi, dels fordi landbrugserhvervet for tiden er vanskeligt stillet i økonomisk henseende.

Med disse ord skal jeg anbefale de to lovforslag til det høje tings hurtige og velvilige behandling.

Formanden: Eksemplarer af de nu fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændringer i lov om velfærdsforanstaltninger for søfarende.

Valgt blev: *Peter Nielsen, Andreas Hansen, Boye Hansen, Poul Hansen* (Svendborg), *Carl P. Jensen, Johs. E. Larsen, Mørk, Kirsten Gloerfelt-Tarp, Alfred Jørgensen, Skov Jørgensen, Søren Andersen, Damsgaard, Gideon, Conrad Kofoed, Baaga, Erna Sørensen* og *Poul Thomsen*.

Den følgende sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning i henhold til grundlovens § 47 med hensyn til statsregnskabet for finansåret 1955-56.

(Udvalgets betænkning med tilhørende forslag til folketingsbeslutning findes i tillæg B. sp. 287).

Sagen sattes til forhandling.

Udvalgets ordfører (*Poul Hansen* [Svendborg]): Som det fremgår af udvalgsbetænkningen, har udvalget under sin gennemgang af den betænkning, statsrevisorerne har afgivet over statsregnskabet for 1955-56, rejst en række spørgsmål over for ministrene.

Der er fra statsministeriet modtaget oplysninger om lejeforholdene vedrørende restauranten i Danmarks Hus i Paris.

Endvidere er stillet en del spørgsmål til forsvarsministeren, og udvalget har bl. a. fået en redegørelse vedrørende kontrollen med leveringen af varer til forsvaret og om kontrollen med forsvarets beholdninger. Det fremgår af oplysningerne, at der har måttet oprettes i alt 3 rejsehold for at få foretaget den sidstnævnte kontrol tilfredsstillende. På grundlag af tidligere rejste spørgsmål om eventuel nedlæggelse af den militære brødfabrik har udvalget fået oplyst, at der foreligger indstilling om nedlæggelse af denne, men da dette kræver ændring i forsvarsloven, er spørgsmålet foreløbig stillet i bero, idet man mener at måtte afvente den generelle revision af forsvarsloven.

Udvalget har spurgt boligministeren angående dispositionsretten over de 3 mill. kr., der hidrører fra krigsforsikringen af landbrugsbygninger og bygninger i industri, håndværk og handel. Ministeriet har svaret,

at det ikke mener at have nogen dispositionsret over disse midler, men tilføjer, at lovforslag angående disses anvendelse overvejes.

Ministeren for Grønland er spurgt om driftsøkonomien på Holsteinsborgs skibsværft samt om fåreavlserhvervet i Grønland. Af det modtagne svar fremgår det, at undersøgelserne angående disse to virksomheder endnu ikke er afsluttet, men snart menes tilendebragt, og man vil da få besked om resultaterne.

Derudover har udvalget rettet forespørgsler til boligministeren angående bevogtningen af statskontorerne i hovedstadsområdet og til ministeren for offentlige arbejder angående en lejekontrakt med SAS.

Udvalget har kunnet tage alle de afgivne svar til efterretning.

Udvalget har også haft et enkelt samråd, nemlig med ministeren for offentlige arbejder, angående den kendte sag om udførte vejarbejder i Københavns amt. Udvalget har ikke ment at kunne tage nogen stilling til hele denne affære, så meget mindre som den af en af sagens parter, nemlig den afskedigede, nu er indbragt for domstolene.

Den grundige gennemgang af statsrevisorernes betænkning har således ikke givet anledning for udvalget til at foretage yderligere, hvorfor hele udvalget indstiller statsregnskabet for 1955-56 til folketingets godkendelse.

Vagn Bro: Når jeg har taget ordet i anledning af den foreliggende betænkning over den af statsrevisorerne afgivne betænkning over statsregnskabet for finansåret 1955-56 med det forslag til folketingsbeslutning, der nu ligger på tingets bord, skyldes det 2. hovedrevisorats beretning angående rutebildriften. Den findes optrykt i statsrevisorernes betænkning side 24-26 og omhandler statsbanernes i offentligheden stærkt kritiserede overtagelse af de såkaldte gule rutebiler ved Hillerød. Her er der efter min mening i strid med praksis betalt en endog mærkbar goodwill, som er kommet til veje ved, at statsbanerne er gået frem på en efter folketingets ombudsmands mening i høj grad kritisk måde; man har handlet mod god forvaltningsskik og har undladt